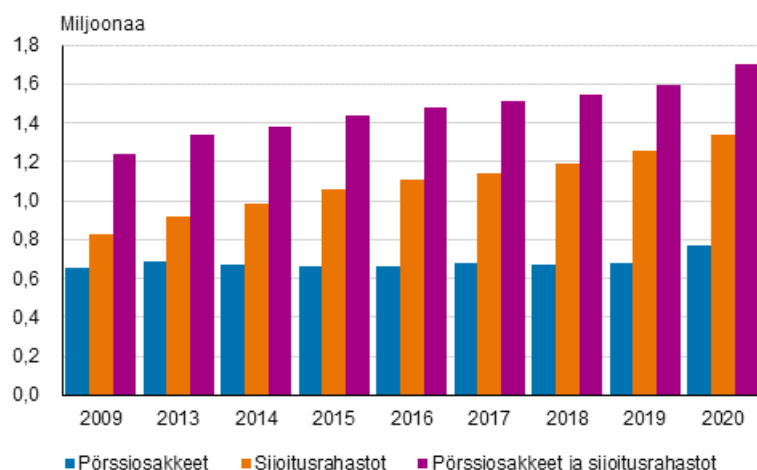

Kotitalouksien varallisuus 2020

Lähes joka kolmas henkilö omisti pörssiosakkeita tai sijoitusrahastoja vuonna 2020

Noin 1,7 miljoonaa henkilöä omisti sijoitusrahastoja tai kotimaassa noteerattuja pörssiosakkeita vuonna 2020. Omistajia oli noin 31 prosenttia asuntoväestöstä. Omistajien lukumäärä kasvoi edellisvuodesta 107 600 henkilöllä, kun vuosina 2014–2019 omistajien määrä kasvoi keskimäärin 42 400 henkilöllä vuodessa. Omistajien määrän kasvua selittää erityisesti osakesäästötilin käyttöönotto. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen kotitalouksien varallisuustilastosta, jossa julkaistaan ensimmäistä kertaa erillisenä julkistuksena rekisteripohjaisia tietoja pörssiosakkeista ja sijoitusvarallisuudesta.

Pörssiosakkeita, sijoitusrahastoja tai molempia omistavien henkilöiden lukumäärä vuosina 2009–2020

Pörssiosakesijoittajien lukumäärä kasvoi vuonna 2020 edellisvuodesta 86 700 henkilöllä eli lähes 13 prosenttia. Noin puolet lukumäärän kasvusta tuli osakesäästötilin omistajista, joilla ei ollut vuonna 2019 lainkaan pörssiosakevarallisuutta. Pörssiosakesijoittajien lukumäärä vuonna 2020 oli selkeästi korkeampi kuin vuosina 2009–2019, jolloin pörssiosakesijoittajien lukumäärä pysyi melko vakaana.

Sijoitusrahastoja omistavien henkilöiden lukumäärä kasvoi vuonna 2020 edellisvuodesta yhteensä 82 600 henkilöllä eli 6,6 prosenttia.

Vuonna 2020 sijoitusrahastoja omisti yli 1,3 miljoonaa henkilöä (25 % asuntoväestöstä) ja pörssiosakkeita puolestaan 771 000 henkilöä (14 % asuntoväestöstä). Pörssiosakkeita omistaneista 46 000 hallinnoi omistuksia ainoastaan osakesäästötilin kautta. Näistä henkilöistä 85 prosentilla ei ollut edellisvuonna lainkaan pörssiosakevarallisuutta. Kaiken kaikkiaan 94 000 henkilöä omisti osakesäästötilin, jolla oli varallisuutta.

Sijoitusrahastoihin sijoittaneista 50 prosenttia oli naisia ja pörssiosakkeisiin sijoittaneista naisten osuus oli 40 prosenttia. Pörssiosakkeita ja sijoitusrahastoja omistavien naisten sijoitusvarallisuuden mediaani oli 5 100 euroa ja miesten 6 100 euroa. Pörssiosakevarallisuuden mediaani oli osakkeita omistavilla miehillä 6 700 euroa ja osakkeita omistavilla naisilla 5 700 euroa. Sijoitusrahastovarallisuuden mediaani oli sijoitusrahastoja omistavilla miehillä ja naisilla molemmilla 4 000 euroa.

Lisätietoa tilastoinnista

Tilastokeskus julkaisee nyt ensimmäistä kertaa täysin rekisteripohjaista tietoa varallisuudesta ikä- ja sukupuoliryhmittäin omana julkaisunaan. Julkaisun tiedot ovat saatavilla [tietokantataulukosta](#). Oheisissa katsauksissa on kuvattu tarkemmin pörssiosake- ja sijoitusrahastovarallisuutta väestöryhmittäin.

Tilaston kohdejoukko on asuntoväestö, johon kuuluvat vuoden lopussa varsinaisissa asunnoissa vakinaisesti asuvat henkilöt. Määritelmän seurauksena kaikki suomalaiset pörssiosakkeiden ja sijoitusrahastojen omistajat eivät ole mukana tässä tilastossa. Esimerkiksi ulkomailla ja vakinaisesti vanhainkodeissa asuvat henkilöt jäävät pois tilastoinnista.

Varallisuustutkimuksen rekisterilähteiden avulla saadaan tietoa Helsingin pörssissä noteeratuista osakkeista, kotimaisista sijoitusrahastoista ja ulkomaisista yhteissijoitusyrityksistä. Tilastoinnissa huomioidaan vain ne henkilöt, joilla on varallisuutta osakesäästö- tai arvo-osuustilillä.

Arvo-osuustilien pörssiosake- ja sijoitusrahastosijoituksista mukana ovat vain suorat henkilöomistukset. Siksi omistukset sijoitusyhtiöiden sekä säästö- ja sijoitusvakuutusten kautta puuttuvat tilastoinnista. Ulkomaiden pörsseissä noteeratut osakkeet jäävät tilastoinnin ulkopuolelle.

Lisätietoa löytyy Kotitalouksien varallisuus -tilaston laatuselosteesta.

Sisällys

1. Puolet sijoitusrahastosijoittajista naisia ja pörssiosakesijoittajista enemmistö miehiä vuonna 2020.....	4
2. Sijoitusvarallisuuden kasvu alkaa tyypillisesti 34 ikävuoden jälkeen.....	6

Taulukot

Taulukko 1. Sijoitusvarallisuutta omistavien henkilöiden lukumäärä ja osuus sijoittajista ikäryhmittäin.....	5
--	---

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Henkilöt, joilla oli varallisuutta osakesäästötillillä vuonna 2020.....	8
--	---

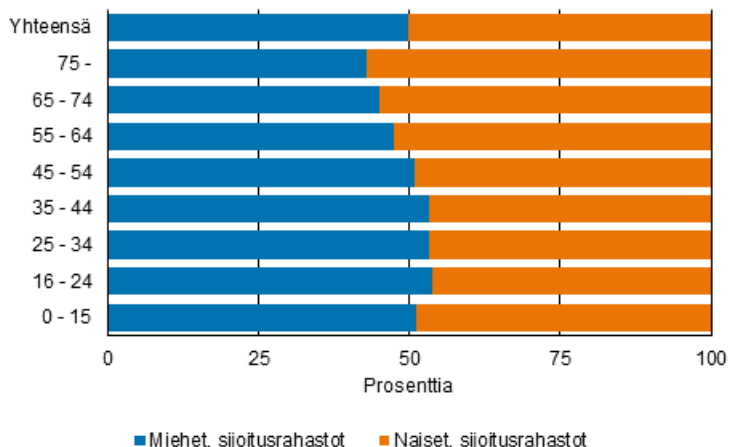
Kuviot

Kuvio 1. Sijoitusrahastojen omistuksien jakautuminen sukupuolen mukaan vuonna 2020.....	4
Kuvio 2. Kotimaassa noteerattujen pörssiosakkeiden omistuksien jakautuminen sukupuolen mukaan vuonna 2020.....	4
Kuvio 3. Pörssiosakkeita, sijoitusrahastoja tai molempia omistavien henkilöiden sijoitusvarallisuuden mediaanit ikäryhmittäin 2018–2020.....	6
Kuvio 4. Pörssiosakkeita, sijoitusrahastoja tai molempia omistavien sijoitusvarallisuuden alakvartiili, mediaani ja yläkvartiili ikäryhmittäin vuonna 2020.....	7
Kuvio 5. Pörssiosakkeita, sijoitusrahastoja tai molempia omistavien sijoitusvarallisuuden mediaani sukupuolen mukaan vuonna 2020.....	7
Laatuseloste: Kotitalouksien varallisuus.....	9

1. Puolet sijoitusrahastosijoittajista naisia ja pörssiosakesijoittajista enemmistö miehiä vuonna 2020

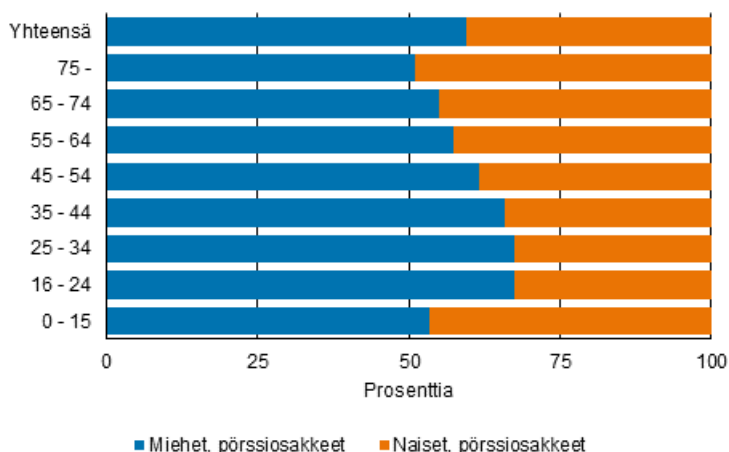
Asuntoväestön sijoitusrahastosijoittajista puolet oli naisia. Alle 55-vuotiaista sijoitusrahastoja omistaneista henkilöistä enemmistö oli miehiä, kun taas yli 55-vuotiaista sijoitusrahastosijoittajista suurempi osuus oli naisia. Sijoitusrahastoja omistavien naisten ja miesten osuudet jakaantuivat tasaisemmin kuin pörssiosakkeita omistavien sijoittajien joukossa.

Kuvio 1. Sijoitusrahastojen omistuksien jakautuminen sukupuolen mukaan vuonna 2020

Pörssiosakkeisiin sijoittaneista 60 prosenttia oli miehiä. Suurimmat miesten osuudet pörssiosakesijoittajista olivat 16–24- ja 25–34-vuotiaiden ikäryhmissä. Naisten osuus pörssiosakesijoittajista oli suurimmillaan 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä, jossa osuus oli 49 prosenttia. Toiseksi suurin naisten osuus oli 0–15-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa 47 prosenttia pörssiosakesijoittajista oli naisia.

Kuvio 2. Kotimaassa noteerattujen pörssiosakkeiden omistuksien jakautuminen sukupuolen mukaan vuonna 2020

Vuodesta 2009 lähtien naisten osuus pörssiosakesijoittajista on pudonnut 44 prosentista 40 prosenttiin. Sen sijaan sijoitusrahastoihin sijoittaneista henkilöistä naisten osuus on pysynyt 50 prosentissa. Pörssiosakkeita tai sijoitusrahastoja omistavien henkilöiden osuus sijoittajista jakautui melko tasaisesti tarkasteltaessa yli 34-vuotiaiden ikäryhmiä. Ikäryhmien osuudet sijoittajista olivat vuonna 2020 samansuuntaisia kuin vuonna 2019.

Taulukko 1. Sijoitusvarallisuutta omistavien henkilöiden lukumäärä ja osuus sijoittajista ikäryhmittäin

Ikäryhmä	2019 omistajien lukumäärä	2020 omistajien lukumäärä	Osuus sijoittajista 2020
Yhteensä	1 593 600	1 701 200	100 %
0–15	140 100	152 600	9 %
16–24	116 000	133 500	8 %
25–34	208 800	233 200	14 %
35–44	233 500	251 600	15 %
45–54	222 800	233 500	14 %
55–64	247 600	254 200	15 %
65–74	260 700	263 500	15 %
75–	164 100	179 100	11 %

Tarkasteltaessa ainoastaan osakesäästötilin kautta sijoittaneita henkilöitä alle 35-vuotiaiden yhteenlaskettu osuus sijoittajista oli 61 prosenttia. Eniten sijoittajia sekä miehissä että naisissa oli ikäryhmässä 25–34-vuotiaat. Kaikki ikäryhmät huomioiden miesten osuus sijoittajista oli 71 prosenttia. (Liitetaulukko).

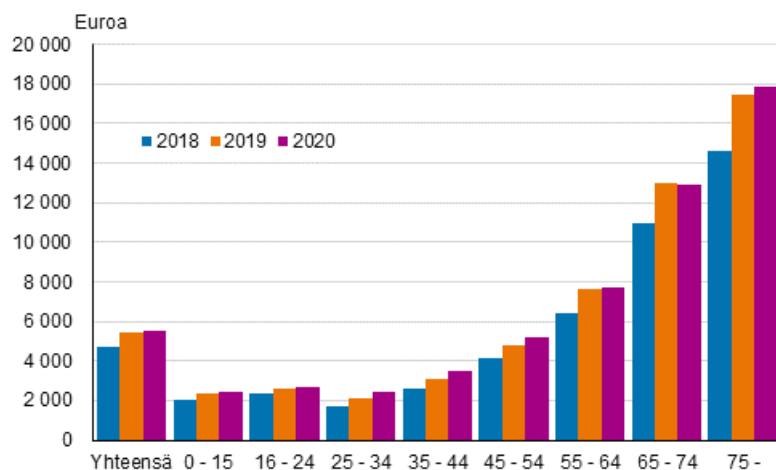
2. Sijoitusvarallisuuden kasvu alkaa tyypillisesti 34 ikävuoden jälkeen

Pörssiosake- ja sijoitusrahastovarallisuuden mediaani oli 5 500 euroa vuoden 2020 lopussa. Mediaani kasvoi 17 prosenttia vuodesta 2018 ja kaksi prosenttia vuodesta 2019. Ikäryhmien väliset erot sijoitusvarallisuuden mediaanissa ovat kuitenkin suuria.

Vuonna 2020 sijoitusvarallisuuden mediaani oli pienin 0–15-vuotiaiden ikäryhmässä (2 440 euroa). Suurin sijoitusvarallisuuden mediaani oli 75 vuotta täyttäneillä (17 850 euroa). Vuosina 2018–2020 pörssiosake- ja sijoitusrahastovarallisuuden mediaanin kasvu alkoi tyypillisesti 34 ikävuoden jälkeen.

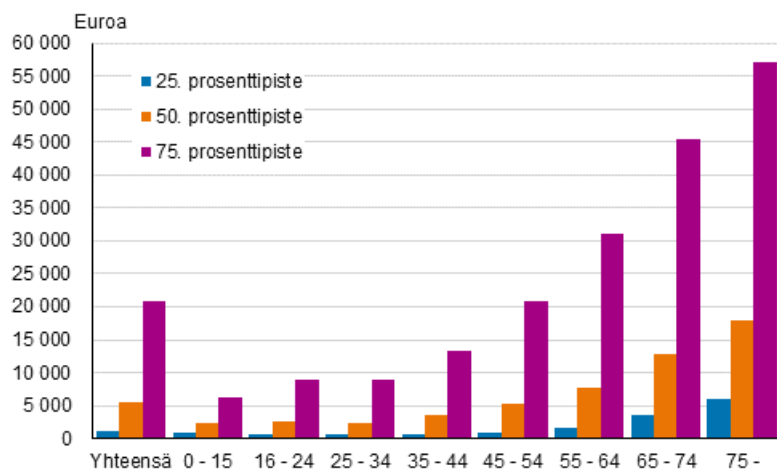
Kaikkien ikäryhmien mediaanit kasvoivat vuonna 2020 lukuun ottamatta 65–74-vuotiaiden ikäryhmää. Euromääräisesti mitattuna mediaani kasvoi eniten 35–44-vuotiaiden ikäryhmässä (430 euroa). Suhteellisesti eniten mediaani kasvoi ikäryhmässä 25–34-vuotiaat (18 prosenttia).

Kuvio 3. Pörssiosakkeita, sijoitusrahastoja tai molempia omistavien henkilöiden sijoitusvarallisuuden mediaanit ikäryhmittäin 2018–2020

Erot sijoitusvarallisuudessa ovat suuria myös ikäryhmien sisällä. Eroja voidaan tarkastella ala- ja yläkvartiilien avulla. Alakvartiili tarkoittaa, että havainnoista 25 prosenttia jää rajan alapuolelle. Yläkvartiilia korkeampia arvoja saa 25 prosenttia havainnoista. Vuonna 2020 yli 74-vuotiaiden ikäryhmän sijoitusvarallisuuden alakvartiilin raja oli 6 000 euroa ja yläkvartiilin raja oli puolestaan 57 000 euroa. Pienimmän mediaanin ikäryhmässä (0–15-vuotiaat) alakvartiili oli 820 euroa ja yläkvartiili 6 100 euroa.

Kuvio 4. Pörssiosakkeita, sijoitusrahastoja tai molempia omistavien sijoitusvarallisuuden alakvartiili, mediaani ja yläkvartiili ikäryhmittäin vuonna 2020

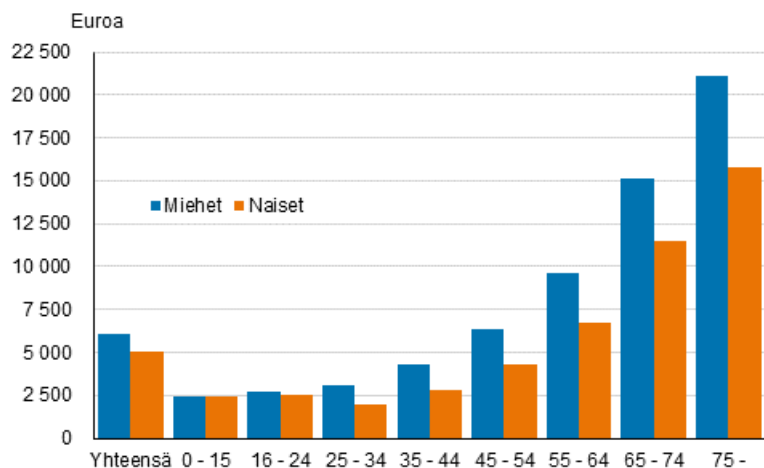

Euromääräisesti mitattuna ero miesten ja naisten sijoitusvarallisuuden mediaanissa kasvoi merkittävästi 25–34-vuotiaista lähtien, mikä noudatti vuoden 2019 kehitystä. Sijoitusvarallisuuden mediaani oli 25–34-vuotiailla miehillä 1 200 euroa suurempi kuin naisilla. Yli 74-vuotiaiden ikäryhmässä miesten mediaani oli 5 300 euroa naisten mediaania korkeampi.

Suhteellisesti suurin ero sukupuolten välillä mediaanissa oli 25–34- ja 35–44-vuotiaiden ikäryhmissä, joissa miesten mediaani oli 1,6-kertainen naisten mediaaniin verrattuna.

Yli 74-vuotiaissa miesten sijoitusvarallisuuden mediaani oli 1,3-kertainen naisten mediaaniin nähden.

Kuvio 5. Pörssiosakkeita, sijoitusrahastoja tai molempia omistavien sijoitusvarallisuuden mediaani sukupuolen mukaan vuonna 2020

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Henkilöt, joilla oli varallisuutta osakesäästötilillä vuonna 2020

Sukupuoli ja ikäryhmä	Henkilöt, joilla on arvo-osuustili ja osakesäästötili	Henkilöt, joilla on vain osakesäästötili	Henkilöt, joilla on vain osakesäästötili ja joilla ei ollut pörssiosakevarallisuutta 2019
Miehet yhteensä	68 820	32 270	26 440
0-15	3 250	2 490	2 330
16-24	10 450	6 600	5 760
25-34	20 410	10 670	8 560
35-44	16 570	7 100	5 600
45-54	9 370	3 200	2 480
55-64	5 460	1 590	1 260
65-74	2 670	520	400
75-	640	90	60
Naiset yhteensä	24 720	13 480	12 640
0-15	2 840	2 160	2 020
16-24	3 040	2 060	1 990
25-34	6 880	4 060	3 860
35-44	5 100	2 590	2 410
45-54	3 230	1 410	1 300
55-64	2 340	860	770
65-74	1 040	280	250
75-	250	60	50
Sukupuolet yhteensä	93 540	45 740	39 080
0-15	6 090	4 650	4 350
16-24	13 490	8 650	7 750
25-34	27 290	14 730	12 420
35-44	21 670	9 690	8 010
45-54	12 600	4 610	3 780
55-64	7 810	2 450	2 030
65-74	3 710	800	650
75-	880	160	100

Laatuseloste: Kotitalouksien varallisuus

1. Tilastotietojen relevanssi

Kotitalouksien varallisuus -tilasto kuvaa varallisuuden kokonaismäärää, rakennetta ja jakautumista eri väestöryhmien kesken. Tilaston kuvauskohteena on sekä reaali- että rahoitusvarallisuus. Erilaisten varallisuusmuotojen lisäksi tilastossa on tietoja myös muista kotitalouksien taloudelliseen asemaan vaikuttavista asioista, kuten tuloista ja veloista.

Tilastosta julkaistaan tietoa kotitalous- ja henkilötasolla. Kotitaloustason tiedot kuvaavat kattavasti reaali- ja rahoitusvarallisuuden määrää sekä varallisuuden väestöryhmittäistä jakautumista. Henkilötasolla julkaistaan tietoja ainoastaan pörssiosake- ja sijoitusrahastovarallisuudesta.

Otos pohjaista kotitalouksien varallisuustutkimusta on tehty vuosina 1987, 1988, 1994, 1998, 2004, 2009, 2013, 2016 ja 2019. Vuotta 2004 lukuun ottamatta tiedot on muodostettu Tilastokeskuksen [tulonjakotilaston](#) aliotskelle (1987–1998) tai koko otokselle (2009–2019). Vuoden 2004 tutkimus oli erillinen otostutkimus. Vuosien 2009, 2013, 2016 ja 2019 varallisuustutkimusten tutkimusmenetelmä poikkeaa merkittävästi aiempien vuosien tutkimuksista. Niiden varallisuustiedot on pääosin johdettu rekistereistä tai estimoitu. Sitä aiemmat tutkimukset ovat käyntihaastattelututkimuksia. Kokonaisaineistoon perustuvat tiedot henkilöiden pörssiosake- ja sijoitusrahastovarallisuudesta ovat saatavilla vuosille 2009 ja 2013–2020.

Tilastokeskuksen varallisuustutkimus on osa Euroopan keskuspankin (EKP) koordinoimaa euroalueen varallisuustutkimusta (Household Finance and Consumption Survey, HFCS) vuodesta 2009 alkaen. EKP kerää aineistoja noin kolmen vuoden välein. Vuoden 2019 varallisuustutkimus on Suomen aineisto EKP:n tutkimuksen neljännelle tutkimuskerralla. EKP:n hankkeen [kotisivuilta](#) (Household Finance and Consumption Network) löytyy lisätietoa euroalueen varallisuustutkimuksesta ja tutkimuksen ensimmäisen ja toisen kierroksen tuloksia.

Varallisuustutkimuksen perusaineistoista on kaikilta vuosilta muodostettu kansallisia tutkimusaineistoja, joita luovutetaan tutkimustarkoituksiin. Lisäksi EKP on muodostanut euroalueen aineistosta tutkijoille tutkimusaineiston, johon Suomen vuosien 2009, 2013 ja 2016 tiedot sisältyvät. Vuosien 1998, 2009, 2013 ja 2016 aineistot on myös toimitettu Luxembourg Wealth Study:n (LWS) [tietokantaan](#).

Varallisuustutkimuksen laadinnassa on huomioitu kansainväliset suositukset (OECD 2013)¹⁾.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustui vuosina 1987, 1988, 1994, 1998 ja 2004 kotitalouksien varallisuutta koskeviin käyntihaastattelututkimuksiin. Vuonna 2009 kotitalouksien varallisuustutkimus tehtiin aiemmista varallisuustutkimuksista poiketen tulo- ja elinolotutkimuksen otokselle ilman erillistä haastattelutiedonkeruuta käyttämällä ns. rekisterimenetelmää. Menetelmässä hyödynnettiin lukuisia rekisteriaineistoja, estimointimenetelmiä ja tilastollista yhdistämistä varallisuuserien muodostamisessa. Vuosien 2013, 2016 ja 2019 tutkimukset tehtiin myös rekisterimenetelmällä, mutta lisäksi kerättiin täydentävää haastattelutietoa tulo- ja elinolotutkimuksen haastattelutiedonkeruussa keväällä 2014, keväällä 2017 ja keväällä 2020. Tulo- ja elinolotutkimus on vuosittainen haastattelutiedonkeruu, jolla kerätään tietoja kansallista tulonjakotilastoa ja EU:n tulo- ja elinolotutkimusta (EU-SILC) varten.

Otos pohjaisen varallisuustutkimuksen taustatiedot, kuten väestöryhmittäiset luokittelut ja tulotiedot, saadaan suoraan tulonjakotilastosta. Vuonna 2019 otoskoko oli 9 474 kotitaloutta ja 22 701 henkilöä.

Tietolähteet

Tutkimuksen perustiedoista valtaosa on kerätty hallinnollisista rekistereistä, joiden puutteita on paikattu täydentävällä haastattelutiedonkeruulla. Tutkimuksen taustatiedot perustuvat sekä rekisteri- että haastattelutietoihin.

Varallisuustutkimuksen rekisterilähteet ovat:

1) OECD (2013), OECD Guidelines for Micro Statistics on Household Wealth. OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264194878-en>.

- Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmä ja Tilastokeskuksen Suomen väestöä, rakennuksia ja asuntoja koskeva tietokanta
- Tilastokeskuksen kiinteistöjen hintatilastojen perusaineisto, joka perustuu Maanmittauslaitoksen kiinteistöjen kauppahintarekisterin kauppahintatietoihin
- Verohallinnon verotietokanta, kiinteistörekisteri, osakehuoneistorekisteri, arvo-osuustiedot, ajoneuvojen hintatiedot sekä perintö- ja lahjaverotiedot
- Ajoneuvorekisteri ja vesikulkuneuvorekisteri (Trafi)
- Kansaneläkelaitoksen eläke- ja etuustietokanta (sairausvakuutuskorvaus- ja kuntoutusrekisteri, elatustukirekisteri, opintotukirekisteri sekä asumistukirekisteri)
- Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kunnilta keräämä ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen aineisto
- Eläketurvakeskuksen eläketapahtumarekisteri
- Tilastokeskuksen tutkintorekisteri
- Valtiokonttorin sotilasvammakorvausjärjestelmän tietokanta
- Työllisyysrahaston (ent. Koulutusrahasto) tiedot
- Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen maatilarekisteri
- Tilastokeskuksen yritysrekisteri
- Finanssivalvonnan (FIVA) tiedot (ansiosidonnaiset työttömyyspäivärahat)

Tutkimuksen haastattelutiedonkeruu oli lisäosio vuoden 2019 tulo- ja elinolotutkimuksessa keväällä 2020, jolla kerättiin tietoa kansallista tulonjakotilastoa ja EU:n tulo- ja elinolotutkimusta (EU-SILC) varten. Varallisuustutkimusta varten kyselylomakkeelle lisättiin täydentäviä kysymyksiä veloista, erityisesti kulutusluotoista ja niiden maksuista, talletuksista ja joitakin soveltuvia EKP:n kyselylomakkeen kysymyksiä. Varallisuuseristä talletukset ja säästö- ja sijoitusvakuutukset perustuvat haastattelutietoon, sillä niistä ei ole käytettävissä mitään rekisteritietoa. Velkatiedot täydentävät rekisteritietojen puutteita erityisesti ns. jatkuvien kulutusluottojen osalta. Lisätietoja haastattelutiedonkeruusta on [tulonjakotilaston laatuselosteessa](#).

Varallisuustiedot

Asuntojen arvo on estimoitu erikseen osakehuoneistoille ja kiinteistöille neliöhintojen avulla. Osalle osakehuoneistosta on saatu ostohinnat Verohallinnon osakehuoneistorekisteristä, joita on korotettu talotyypeittäin ja alueittain osakeasuntojen hintatilaston indekseillä tilastovuoden tasoon. Osa hintatiedoista on laskettu osakehuoneistorekisterin keskimääräisten neliöhintojen perusteella. Kiinteistöt on hinnoiteltu kiinteistöjen kauppahintatilaston perusaineistosta laskettujen keskimääräisten neliöhintojen perusteella. Muut kuin omat vakituiset asuinkiinteistöt on poimittu väestötietojärjestelmän rakennuksia ja asuntoja kuvaavista tiedoista. Oman asunnon arvon määrittämisessä ei ole oleellisia menetelmämuutoksia vuosien 2013, 2016 ja 2019 välillä.

Vuosina 1987–2004 tiedot asuntojen arvoista ovat kotitalouden omia arvioita asunnon myyntihinnasta. Tämä voi vaikuttaa tietojen vertailukelpoisuuteen etenkin omakotitaloilla.

Asuntovelat ovat rekisteritietoja, jotka perustuvat velkaantumistilaston rekisteritietoon. Asuntovelkaa on varallisuustutkimuksessa (2009–) vain kotitalouksilla, jotka omistavat asuntonsa.

Muut velat on muodostettu sekä rekisteri- että haastattelutietojen avulla. Velkaantumistilaston rekisteristä saadaan asuntovelkojen lisäksi tietoa muista veloista, kuten opinto- ja elinkeinotoiminnan veloista. Vuodesta 2012 lähtien velkarekisteristä ovat puuttuneet jatkuvat luotot, joita ovat esimerkiksi luottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Puutteellisia tietoja täydennettiin vuosina 2013, 2016 ja 2019 kysymällä haastattelussa kotitalouksilta luottokortti-, tililuotto-, osamaksu- ja muiden velkojen määrät. Näiden tietojen osalta tarkistettiin, ettei aineistossa ole päällekkäisyyksiä haastattelu- ja rekisteriveloissa. Vuonna 2009 velkatiedot saatiin kattavasti rekistereistä ja kyseisen vuoden tiedot veloista muodostettiin kokonaan rekistereistä.

Vapaa-ajan asuntojen arvot on muodostettu hinnoittelemalla Tilastokeskuksen Rakennukset ja kesämökkitilaston yksityishenkilöiden omistamat mökit Maanmittauslaitoksen kiinteistöjen kauppahintatilaston hinnoilla. Vapaa-ajan asunnoissa ei ole mukana ulkomailla omistettuja asuntoja. Rekisteritiedoista saadaan

vähemmän vapaa-ajan asuntoja kuin haastatteluista, joka oli menetelmä vuosina 1987–2004. Vapaa-ajan asuntojen tiedot eivät siten ole vertailukelpoisia vuosien 1987–2004 ja 2009–2019 välillä.

Kulkuvälineiden arvo, kuten henkilöautojen, pakettiautojen ja moottoripyörien arvo on muodostettu Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) ylläpitämän ajoneuvorekisterin ja Verohallinnon ajoneuvojen hintatietojärjestelmän tiedoista sekä täydentävästi internetin myyntipalstojen hinnoista. Ajoneuvojen hintatiedot ovat verotusta varten laskettuja pyyntihintoja. Vuosina 2016 ja 2019 hinnoittelussa voitiin käyttää myös ajokilometrejä, joita ei ollut käytössä vuonna 2013. Muut ajoneuvot koostuvat ajoneuvorekisterin ei-verotettavista ajoneuvoista, kuten mopoista, mönkijöistä, moottorikelkoista ja peräkärryistä. Nämä on hinnoiteltu erikseen internetin myyntipalstojen hintapyyntöjen avulla. Veneiden omistaminen perustuu Trafín vesikulkuneuvorekisteriin ja hintatiedot internetin myyntipalstojen hintatietoihin. Vuosina 2013, 2016 ja 2019 autojen haltijat on luettu mukaan, kun vuonna 2009 mukana ovat vain omistajat. Tämän seurauksena autoja omistavien kotitalouksien osuus on pienempi vuonna 2009.

Metsien arvot on estimoitu Tilastokeskuksessa olevasta kiinteistöverorekisteristä käyttäen maapohjan kunnittaista keskimääräistä vertailuarvoa. Se ei vastaa metsän todellista markkina-arvoa. Kiinteistöverorekisteristä on otettu huomioon vain luonnollisten henkilöiden omistuksessa olevat maa-alueet. Näin ollen esimerkiksi kuolinpesien kautta omistetut metsät jäävät tutkimuksen ulkopuolelle.

Peltomaan arvot on estimoitu Tilastokeskuksessa olevasta kiinteistöverorekisteristä käyttäen sekä maakunnittaisia myyntihintoja että maapohjan kunnittaista keskimääräistä vertailuarvoa. Varallisuuteen on peltomaan arvona luettu kauppahintojen perusteella laskettu estimaatti, joka on merkittävästi korkeampi kuin verotuksen vertailuarvo. Vuosina 1987–2004 peltomaan arvo ei sisälly varallisuuteen.

Talletukset. Kotitalouksien talletusvarallisuudesta ei ole saatavilla mitään mikrotason lähdettä, joten kotitaloustason talletustiedot on varallisuustutkimukseen kerätty haastatteleamalla. Kotitalouksien talletukset perustuvat tulo- ja elinolotutkimuksen haastattelussa kevään 2020 kolmannen ja neljännen tutkimuskerran kotitalouksien haastattelutietoon. Tiedot kerättiin ja muodostettiin jaettuna käyttöileihin ja säästö- ja sijoitustileihin. Ensimmäiselle ja toiselle tutkimuskerralle tiedot mallitettiin todellisen luovuttajan menetelmää ja regressiomallitusta yhdistävällä sekamenetelmällä (predictive mean matching). Menetelmä oli sama kuin vuosina 2013 ja 2016.

Noteerattujen osakkeiden arvo on muodostettu arvo-osuusrekisteritietojen ja Suomen Pankin arvopaperitilaston tietojen perusteella. Aineistossa ovat mukana vain Helsingin pörssissä noteeratut osakkeet.

Noteeraamattomien osakkeiden arvo eli listaamattoman osakeyhtiön laskennallinen nettovarallisuus on muodostettu henkilöveroaineistosta osinkoa maksaneiden listaamattomien yhtiöiden nettovarallisuutena, joka määräytyy yhtiön edellisenä vuonna päättyneen tilikauden taseen perusteella. Noteeraamattomat osakkeet ovat tiedossa vain niille henkilöille, jotka ovat saaneet osinkoja listaamattomista yhtiöistä. Noteeraamattomien osakkeiden arvo ei ole vertailukelpoinen vuosien 1987–2004 ja 2009–2019 välillä, sillä vanhemmat tiedot perustuvat haastattelutietoihin ja ne olivat nimellisarvoja.

Elinkeinotoiminnan ja yhtymien nettovarallisuus perustuu henkilöverorekisteriin samoin kuin listaamattomien yhtiöiden nettovarallisuus. Elinkeinotoiminnan nettovarallisuus tarkoittaa verotuksen nettovarallisuutta liikkeen- ja ammatinharjoittajille. Tieto on mukana ainoastaan vuosien 2013, 2016 ja 2019 tiedoissa. Yhtymän nettovarallisuus on nettovarallisuus avoimen tai kommandiittiyhtiön osakkaana. Tieto on mukana vuodesta 2009 alkaen.

Noteeraamattomien osakkeiden, elinkeinotoiminnan ja yhtymien nettovarallisuusarvot ovat verotuksessa käytettyjä arvoja, eivätkä siten kuvaa todellisia markkina-arvoja. Tarkempia tietoja vertailukelpoisuudesta voi tiedustella Tilastokeskuksesta.

Sijoitusrahasto-osuudet perustuvat Verohallinnon vuosi-ilmoitustietoihin, jotka on korotettu vertailuarvoista käypiin arvoihin jakamalla ne luvulla 0,7. Vuodesta 2013 alkaen tiedot ovat kattavampia, sillä ne sisältävät ulkomaisten yhteissijoitusyritysten osuudet.

Muu rahoitusvarallisuus kattaa joukkovelkakirjat ja osuustodistukset. Joukkovelkakirjat muodostetaan samasta arvo-osuusaineistosta kuin noteeratut osakkeet. Arvo-osuustiedot eivät sisällä kuntien ja valtion joukkovelkakirjoja. Osuustodistukset on laskettu niistä saatujen korkojen tai osuustodistuksien lukumäärän ja markkinahinnan perusteella yleisimmille osuustodistuksille. Tieto ei ole kattava.

Yksilölliset eläkevakuutukset on estimoitu henkilöverorekisteristä ns. investointikertymämenetelmällä. Verorekisteristä on saatavilla yksilöllisten eläkevakuutusten maksut (sijoitukset) ja vastaavasti vakuutuksista saadut suoritukset vuodesta 1990 lähtien. Näistä virtatiedoista on kumulatiivisesti johdettu yksilöllisten eläkevakuutusten arvo laskemalla vuosittaisille nettoinvestoinneille (maksu-suoritukset) tuottoa korkoa korolle. Menetelmää on käytetty tilastovuodesta 2009 alkaen. Vuosien 1987–2004 tiedot ovat haastattelutietoja.

Säästö- ja sijoitusvakuutukset on haastatteluun perustuva tieto. Tiedot on kerätty tulo- ja elinolotutkimuksen haastattelussa koko otokselle. Tieto omistamisesta on kysytty henkilötasolla ja arvotieto kotitaloustaasolla. Tietoa ei ole saatavissa vuosille 2009 ja 2013.

Työeläkevarallisuus ei sisälly varallisuuskäsitteeseen. Tieto muodostetaan varallisuustutkimuksen perusaineistoon karttuneiden eläkeoikeuksien nykyarvona.

Kokonaan puuttuvia varallisuuseriä vuoden 2019 varallisuustutkimuksessa ovat käteinen ja arvoesineet. Vuosina 1987–2004 tiedot arvoesineistä ovat mukana haastattelutietona. Vuosien 2009 ja 2013 tutkimuksessa ei ole tietoa säästö- ja sijoitusvakuutuksista.

Varat yhteensä (kokonaisvarat, bruttovarat) tarkoittaa reaali- ja rahoitusvarallisuutta yhteensä, ennen velkojen vähentämistä. Reaalivarallisuus kattaa asunnot, kulkuvälineet, pellot, metsät sekä elinkeinotoiminnan ja yhtymien nettovarallisuuden (yritysvarallisuus) vuosina 2013, 2016 ja 2019. Vuonna 2009 määritelmä on sama, mutta elinkeinotoiminnan nettovaroista ei ole tietoa. Vuosille 1987–2004 ei ole tietoa peltojen arvosta eikä yritysvarallisuudesta. Vuosille 1987–2004 ei ole tietoa metsien arvosta. Tämän vuoksi aineistoon ja tilastotaulukoihin on muodostettu erillinen tieto, jossa ei ole mukana metsiä, peltoja ja yritysvarallisuutta. Vuosien 1987 ja 1988 tiedoissa ei ole mukana muuta asuntovarallisuutta.

Nettovarallisuus saadaan vähentämällä kokonaisvaroista asunto-, kulutus-, opinto- ja muiden lainojen määrä. Myös nettovarallisuudesta on muodostettu erillinen tieto, jossa ei ole mukana metsiä, peltoja, yritysvarallisuutta ja säästö- ja sijoitusvakuutuksia.

Otanta-asetelma

Varallisuustutkimuksen otos on sama kuin tulonjakotilastossa. Tulonjakotilaston otosaineisto muodostuu neljän vuoden kiertävästä paneeliotoksesta, jotka ovat toisistaan riippumattomia, itsenäisiä otoksia. Tilastovuoden aineistossa on mukana tilastovuonna poimittu, 1. tutkimuskerran otos ja edeltävinä vuosina poimitut, 2.-4. tutkimuskerran otokset. Otoshenkilöt osallistuvat tutkimukseen kaikkiaan neljänä tutkimuskertana.

Tulonjakotilaston otosaineiston otanta-asetelmana on kaksivaiheinen ositettu otanta. Otos on henkilöotos. Ensimmäisessä vaiheessa muodostetaan ns. master-otos poimimalla systemaattisella otannalla 50 000 vähintään 16-vuotiasta henkilöä Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Toisessa vaiheessa master-otoksesta poimitaan varsinainen tulonjakotilaston otos, 5 000 henkilöä ositteittain. Henkilön todennäköisyys sisältyä otokseen riippuu osituskriteerien ohella 16 vuotta täyttäneiden jäsenten lukumäärästä asutokunnassa.

Ositteiden muodostamiseen käytetään tilastovuotta edeltävän vuoden tietoja asuntokuntakotitalouden valtionveronalaisista tuloista ja niiden perusteella muodostetuista sosioekonomisista ryhmistä. Sosioekonomiset ryhmät ovat palkansaajat, maatalousyrittäjät, muut yrittäjät, eläkeläiset ja muut. Ositekohtaisten otoskokojen määrittelyssä eli otoksen kiintiöinnissä on otettu huomioon tulonjakotutkimuksen erityistarpeet. Yrittäjillä ja suurituloisilla on muita suurempi todennäköisyys sisältyä otokseen.

Tilastovuodelle 2019 tehtiin ensimmäisen tutkimuskerran otokselle täydentävä lisäotos, johon poimittiin 500 kotitaloutta. Lisäotosta tarvittiin, sillä keväällä alkaneen koronapandemian myötä ensimmäisen tutkimuskerran vastausaste jäi aiempia vuosia selvästi alhaisemmaksi. Syynä tähän voivat olla paitsi yleinen vastaamisaktiivisuuden lasku myös puhelimitse tavoittamattomien kotitalouksien käyntitavoittelujen keskeytyminen koronan vuoksi. Lisäotos poimittiin edustamaan ositteita, joissa kadon kasvu oli erityisen suurta ja havaintomäärät olivat jäämässä selvästi edeltävää vuotta matalammiksi: yrittäjiä, pienituloisimpia palkansaajia sekä pienituloisimpia eläkeläisiä

Perusjoukko

Otos pohjaisen tilaston kohdeperusjoukon muodostavat Suomessa tilastovuoden lopussa (31.12.2019) vakinaisesti asuvat yksityiskotitaloudet. Vastaavasti rekisteripohjaisen tilaston perusjoukko on asuntoväestö tilastovuoden lopussa (31.12.2020).

Otoskehikkoon sisältyy hieman peittovirhettä, sillä se muodostetaan ennen tilastovuoden loppua. Virheen seurauksena otoksesta poistetaan haastatteluissa kohdeperusjoukkoon kuulumattomat otoshenkilöt, ns. ylipeitto. Poimintakehikon ulkopuolelle jääneiden, ns. alipeittoon kuuluvien otoshenkilöiden määrä, jotka tahdistuvat viiveellä rekistereihin, on pieni.

Otoshenkilön kotitalouteen kuuluvat henkilöt määritellään tilastovuoden lopun tilanteen mukaan haastattelussa. Haastatteluissa otoskotitalouteen luetaan henkilöt, jotka kuuluivat kotitalouteen viiteajankohtana, ja poistetaan siihen kuulumattomat henkilöt. Hyväksytyyn otoksen ulkopuolelle jäävät kotitaloudesta tilapäisesti poissaolevat, esim. yli vuoden ulkomailla oleskelevat, jos heidän Suomessa asuva kotitaloutensa katsoo, että henkilö ei kuulunut kyseiseen kotitalouteen.

Tilastovuoden perusjoukko täsmentyy tilaston viiteajankohdan jälkeen noin 3 kuukautta myöhemmin Tilastokeskuksen asuntokuntatilaston aineistoon ja tulonjakotilaston kokonaisaineistoon. Tietoja käytetään otosaineiston kalibroinnissa, jolla haastattelussa hyväksytyt otos saadaan vastaamaan perusjoukkoa (ks. painokertoimet)

Painokertoimet

Hyväksytysti osallistuneet kotitaloudet ja henkilöt saavat painokertoimen, jolla niiden tiedot korotetaan edustamaan perusjoukon tietoja. Kotitalouksille muodostetaan aluksi asetelmapainot käyttäen hyväksi kotitalouden otokseen sisällyttämistä odennäköisyyttä. Tämän jälkeen hyväksytyyn otoksen asetelmapainoille tehdään vastauskatkorjaus kertomalla ne ositteittain hyväksytysti vastanneiden kotitalouksien osuuden käänteisluvulla. Nämä otostason tietojen perusteella vastauskatkorjatut painot kalibroidaan CALMAR-makrolla vastaamaan perusjoukon keskeisiä tunnettuja jakaumia. Menettelyllä pyritään pienentämään kadon valikoivuuden aiheuttamaa harhaa ja tuottamaan mahdollisimman tarkkoja estimaatteja tärkeimmille tulomuuttujille.

Vuoden 2019 varallisuustutkimuksen aineiston painojen kalibroinnissa käytettiin samoja tietoja kuin tulonjakotilastossa, täydennettynä muutamalla varallisuustiedolla. Kalibrointitiedot olivat:

- alue (maakuntajako, jossa Helsinki ja muu pääkaupunkiseutu erikseen; tilastollinen kuntaryhmitys)
- asuntokunnan koko
- jäsenten ikä- ja sukupuoliryhmät
- 16 vuotta täyttäneiden koulutusaste
- keskeisten tuloerien kokonaissummat: palkka-, yrittäjä- ja omaisuustulot, työttömyyspäivärahat (peruspäiväraha ja työmarkkinatuki, ansiosidonnainen osuus), eläkkeet, asunto- ja opintolainojen korot; tulonsaajien lukumäärät (ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha, palkkatulot, eläketulot)
- tulonjaon kokonaistilaston pienituloisiin asuntokuntiin kuuluvien henkilöiden lukumäärä asuntoväestössä (rekisteripohjainen tulokäsite)
- sijoitusrahastoja omistavien henkilöiden lukumäärä ja sijoitusrahastojen arvon kokonaismäärä
- pörssiosakkeita yli perusjoukon mediaanin omistavien henkilöiden lukumäärä ehdollisen mediaanin mukaan, pörssiosakkeita alle perusjoukon mediaanin omistavien henkilöiden lukumäärä ja pörssiosakkeiden arvon kokonaismäärä

Vuosien 2016 ja 2019 tutkimuksissa ei tehty ääriarvokorjauksia uudelleenpainottamalla. Vuosien 2013 ja 2009 tutkimuksissa ääriarvokorjauksia sen sijaan tehtiin jonkin verran, jotta poikkeuksellisten havaintojen vaikutukset väestöryhmittäisiin tuloksiin olisivat maltilliset. Vuonna 2013 aineistossa vain yhden ääriarvohavainnon paino puolitettiin. Vuoden 2009 tutkimuksessa ääriarvokorjauksia tehtiin painottamalla huomattavasti enemmän. Vuoden 2019 tutkimuksen raportoinnissa käytetään pääasiassa robusteja tunnuslukuja, kuten mediaania. Väestöryhmittäisiin keskiarvoihin ääriarvoilla voi olla merkittävä vaikutus.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Vuonna 2019 varallisuustutkimuksen (tulonjakotilaston) brutto-otoskoko oli yhteensä 13 121 kotitaloutta, joista osa paljastui haastateltaessa kohdeperusjoukkoon kuulumattomiksi. Tällaisia ylipeittotapauksia ovat esimerkiksi kotitaloudet, joiden kohdehenkilö on muuttanut pysyvästi ulkomaille tai laitokseen tai kuollut. Ylipeiton poistamisen jälkeen netto-otokseen jäi 13 004 taloutta. Ensimmäistä kertaa tutkimukseen osallistuvilla vastauskato oli 46,9 prosenttia. Toista kertaa tutkimukseen osallistuvien kotitalouksien vastauskato oli 17,2 prosenttia, kolmatta kertaa osallistuvien 12,7 prosenttia ja neljättä kertaa osallistuvien 7,5 prosenttia. Toista tai useampaa kertaa tutkimuksessa mukana olevien kotitalouksien vastauskadot on taulukossa laskettu ehdolla, että kotitalous on osallistunut tutkimukseen aikaisempina vuosina. Kadoksi jääneet kotitaloudet eivät ole mukana tutkimuksen seuraavilla haastattelukerroilla. Koko otoksessa (kaikki tutkimuskerrat) nettokato oli 27,1 prosenttia vuonna 2019. Osuus oli 4,5 prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisenä varallisuustutkimusvuonna 2016. Vuoden 2019 tulonjakotilaston aineistoon hyväksytyjen kotitalouksien lukumäärä oli yhteensä 9 474 kotitaloutta. Näissä kotitalouksissa oli kaikkiaan 22 701 henkilöä.

Taulukko. Varallisuustutkimuksen pohjana olevan tulonjakotilaston 2019 otoskoko ja vastauskato

	Tutkimuskerta				
	Koko otos	1	2	3	4
Brutto-otos, kotitalouksia	13 121	5 500	2 897	2 493	2 231
Ylipeitto	117	62	17	20	18
Netto-otos	13 004	5 483	2 880	2 473	2 213
Kato	3 530	2 553	496	315	166
- Kieltäytyneitä	1 948	1 305	329	214	100
- Ei tavoitettu	1 397	1 151	123	80	43
- Muu syy	185	97	44	21	23
Hyväksytyjä	9 474	2 885	2 384	2 158	2 047
Nettokato, %	27,1	46,9	17,2	12,7	7,5

Tutkimustulosten luotettavuuteen vaikuttaa olennaisesti yksikkökato, joka johtuu siitä, että osa kotitalouksista kieltäytyy tai ei muista syistä osallistu tutkimukseen. Kadon rakenteesta voidaan päätellä, onko se jakautunut epätasaisesti vai satunnaisesti. Tutkimuksen vastauskatoa on tarkasteltu yksityiskohtaisemmin tulonjakotilaston laatuselosteessa.

Otannalla kerätyt aineistot sisältävät aina satunnaisvaihtelua ja usein myös systemaattisia virheitä. Tämän takia otoskoon asettamat rajoitukset on aina otettava huomioon tuloksia tarkasteltaessa. Otannasta aiheutuu satunnaisvaihtelua, koska vain osa kohdeperusjoukon alkioista mitataan. Varallisuusjakaumat ovat erittäin vinoja, joten varallisuustutkimuksessa käytetään pääasiassa mediaaneja ja fraktiileja ja pyritään välttämään keskiarvon käyttöä keskimäärän mittana.

Varallisuustutkimuksen tuloksia on varallisuuslajeittain pyritty vertaamaan ulkopuolisiin lähteisiin. Osa tiedoista on saatavilla otoksen lisäksi myös kokonaisuaineistona, jolloin vertailuja on tehty ns. asuntoväestön tunnuslukuihin. Tällaisia tietoja ovat mm. sijoitusrahastot, pörssiosakkeet, joukkovelkakirjat ja noteeraamattomat osakkeet. Vertailuja on tehty myös rahoitustilinpitoon, varallisuustaseisiin ja velkaantumistilastoon. Asuntojen hinnoittelussa neliöhintoja on verrattu asuntojen hintatilaston ja kiinteistöjen kauppahintatilaston tietoihin. Varallisuustutkimuksen estimaatit voivat poiketa merkittävästi vertailulähteistä menetelmäerojen sekä kattavuuden erojen vuoksi. Tiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia esimerkiksi varallisuustaseiden tietojen kanssa. Lisätietoja vertailuista voi saada Tilastokeskuksesta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Varallisuustutkimusta on tehty vuodesta 1987 alkaen vaihtelevasti muutaman vuoden välein. Vuosien 2009, 2013, 2016 ja 2019 tutkimukset ovat osa EKP:n euroalueen varallisuustutkimusta, jonka tavoite on kerätä tietoja kolmen vuoden välein. Varallisuustutkimuksen tiedot julkaistaan noin puolitoista vuotta

viiteajankohdan jälkeen. Rekisteripohjaiset tiedot henkilöiden pörssiosakkeista ja sijoitusrahastoista julkaistaan noin vuosi viiteajankohdan jälkeen.

Ensimmäiset Tilastokeskuksen kotitalouksien varallisuutta koskevat haastattelutiedot saatiin vuosien 1987 ja 1988 Säästämis- ja velkaantumistutkimuksista. Tiedot kerättiin paneeliaineistona tulonjakotutkimuksen yhteydessä. Tutkimus koski puolta tulonjakotilaston kohteista eli niitä, jotka olivat vuoden 1987 otoksessa mukana ensimmäistä kertaa. Vastaavanlaisella tiedonkeruutavalla tehtiin myös vuosien 1994 ja 1998 varallisuustutkimukset. Paneeliasetelmaa niissä ei kuitenkaan ollut. Vuoden 2004 varallisuustutkimuksen tiedonkeruussa oli asumista koskeva liitännäistutkimus, Asumis- ja varallisuustutkimus. Tätä tutkimusta ei tehty tulonjakotilaston paneelin tiedonkeruun yhteydessä, vaan itsenäisenä tutkimuksena.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Varallisuustutkimuksien tiedot julkaistaan SVT:n Tulot ja kulutus -sarjassa. Viimeisin painettu julkaisu on Kotitalouksien varallisuus 1988–2004. (Tulot ja kulutus 2007. Tilastokeskus, Helsinki). Vuoden 2019 tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen verkkosivuilla ja erillisinä artikkeleina.

Tilastosta on saatavissa tutkimuskäyttöön suunniteltuja kansallisia palveluaineistoja. Tiedostot ovat maksullisia ja edellyttävät käyttöluvaa.

Vuosien 2009, 2013 ja 2016 tietoja on saatavilla EKP:n euroalueen varallisuustutkimuksen (Household Finance and Consumption Survey, HFCS) osana sekä taulukkomuodossa että tutkimusaineistona. Lisätietoja näistä saa EKP:n kotisivuilta (Household Finance and Consumption Network).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Aikasarjan vertailukelpoisuuteen vaikuttavat käsitteissä ja tutkimusmenetelmissä tapahtuneet muutokset. Vuosien 2009 ja 2013 varallisuuskäsite on joiltakin osin suppeampi kuin aiempien vuosien haastattelututkimuksissa. Vuonna 2016 varallisuuskäsitettä on hieman laajennettu säästö- ja sijoitusvakuutusten myötä. Vuosina 2009 ja 2013 ei ole saatavilla tietoja säästö- ja sijoitusvakuutuksista, käteisestä rahasta ja lainasaatavista. Tilaston menetelmä muuttui vuonna 2009 merkittävästi, sillä valtaosa varallisuuseristä johdettiin rekisteritiedoista tai estimoituihin. Vuonna 2016 on tehty menetelmämuutoksia, jotka koskevat muita asuntoja ja sijoitusrahastoja. Menetelmiä ja niiden muutoksia on tarkemmin kuvattu yllä tämän laatuselosteen kohdassa ”2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus”.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Varallisuustutkimuksen otos sekä tulo- ja taustatiedot ovat samoja tulonjakotilaston kanssa, joten varallisuustiedot laajentavat määrävuosina tulonjakotilaston sisältöä myös varallisuuteen. Otos on myös sama kuin EU:n tulo- ja elinolututkimuksessa (EU-SILC), joten tiedot laajentavat myös Suomen EU-SILC-tietojen sisältöaluetta.

Varallisuustutkimus on osa EKP:n euroalueen varallisuustutkimusta (2009, 2013, 2016 ja 2019). Varallisuuskäsite ja varojen luokittelu voi poiketa EKP:n määritelmästä, sillä kansallisessa tilastossa pyritään myös keskeisten aikasarjojen säilyttämiseen.

Tilastokeskuksen vuosittainen velkaantumistilasto kuvaa asuntokuntien velkaantuneisuutta. Se perustuu kokonaisaineistoon, kun varallisuustutkimuksen tiedot perustuvat otokseen. Rekistereistä saatavat velkaerät ovat tilastoissa samoja, mutta varallisuustutkimuksessa niiden luokittelu voi poiketa (mm. asuntovelkaa on vain asunnon omistajilla). Varallisuustutkimuksessa on myös täydentäviä haastattelutietoja veloista ja velanhoitomenoista, jotka eivät sisälly velkaantumistilastoon. Varallisuustutkimus mahdollistaa velkojen suhteuttamisen varoihin, kun velkaantumistilastossa velat voidaan suhteuttaa vain tuloihin.

Tilastokeskuksen rahoitustilinpito kuvaa makrotasolla kansantalouden sektoreiden rahoitustaseita ja syksystä 2014 alkaen sen yhteydessä on julkaistu tietoja myös reaalivaroista. Käsite- ja määritelmäerojen sekä erilaisten tuotantomenetelmien vuoksi varallisuustutkimuksen varallisuuden kokonaismäärien estimaatteja ei voi suoraan verrata rahoitustilinpidon kotitaloussektorin tietoihin.

Lisätietoja

Ossi Kohvakka 029 551 3534

Samuel Ikonen 029 551 3086

Vastaava osastopäällikkö:

Hannele Orjala

toimeentulo.tilastokeskus@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kotitalouksien varallisuus, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute